1956

Borgmästaren August Munck af Rosenschölds levnadsteckning är skildringen av en lycklig mans långa och lyckliga levnad.

Han var född i Stockholm den 27 januari 1868. Fadern var president i hovrätten över Skåne och Blekinge men vistades tillfälligtvis i Stockholm i samband med riksdagsmansuppdrag. August Munck kom sålunda att växa upp i Kristianstad och studera i dess högre allmänna läroverk. Sina skolminnen har han publicerat i "Kristianstadsboarna", en minnesskrift utgiven av gamla studentkamrater, däri han även skrivit om det gamla Christianstad. Sitt hem och sina föräldrar har han skildrat i den 1926 utkomna boken "Från gamla skånska hem". Föräldrarnas äktenskap blev sällsynt harmoniskt och välsignades med sex barn. Under tio somrar bodde familjen på det vackra Årup. Jag tror icke, säger författaren, att det var någon som på den tiden besökte vårt hem, som icke därifrån medförde ljusa och glada minnen. För oss syskon ligger det gamla Årup i ett förklarat skimmer.

Efter studier i Lund avlade Munck af Rosenschöld vid endast 21 års ålder hovrättsexamen och tillträdde därefter tingsplats hos häradshövding Ludvig von Sydow på Holma i Frosta härad. Även denna tid har hans flitiga penna skildrat i "En tingsnotaries minnen" i Frosta härads hembygdsförenings skrift 1955. Tjänstgöringen kom med mindre avbrott att omfatta nära 4 år, enär han icke blev tingsmyndig förrän i början av år 1893.

Dessa år hos den vänlige och faderlige lagmannen Ludvig von Sydow på Holma var av största betydelse för August Muncks utveckling och kom att bli bestämmande för hans liv. Han åtnjöt kost och logi hos familjen enligt den tidens sed och bruk, och där träffade han sin blivande maka, Elisabeth von Sydow, den

unga dottern i huset, varmed han sedan skulle bli förenad i ett sällsynt lyckligt, mer än 50-årigt äktenskap.

Efter slutad tjänstgöring blev han 1895 t.f. fiskal i hovrätten över Skåne och Blekinge och två år senare adjungerande ledamot. Han måste vid denna tid ha varit tveksam om han skulle fortsätta sin karriär i det högre domstolsväsendet, vartill han hade de bästa förutsättningar. Hans varma önskan var emellertid att bilda familj och grunda ett hem, och så sökte han den lediga borgmästarsysslan i Landskrona.

Den 11 augusti 1898 fick han, trettioårig, kunglig fullmakt till borgmästareämbetet. Han blev då Sveriges yngsta borgmästare. Samma år, vid jultiden, gifte han sig med Elisabeth von Sydow. Det unga paret bosatte sig först inne i staden men efter några år uppfördes villan Sundöre vid Strandvägen för den snabbt växande familjen.

Borgmästaren August Munck af Rosenschöld ägnade sig med liv och intresse åt sin nya befattning. Sitt domarämbete skötte han med klokhet och fasthet, mån om ämbetets heder, och han förvärvade respekt och med tiden vördnad i denna sin syssla, som han behöll i femtio år.

Men han verkade även på många andra områden till sin stads bästa. Han var i många år ordförande i byggnadsnämnden och medverkade till stadsplanens utformning. Han startade renhållningsföreningen och ångköket, byggde brandstationen och var en pådrivande kraft när det kommunala gymnasiet grundades. För läroverkets byggnadsfråga hade han ett livligt intresse, som sträckte sig från dess första början till den nya tillbyggnaden för några år sedan. Men kanske hans största insats när det gäller Landskrona stad är hans delaktighet i Öresundsvarvets tillkomst. Tillsammans med sin vän Carl Fritsch och dennes svåger, konsul Du Rietz, grundlade han Öresundsvarvet och kämpade modigt med sin aldrig

svikande optimism under företagets första svåra tid. Öresundsvarvet är nu det företag i Landskrona, som har de flesta anställda.

Det ansågs nog till en början, att den nya borgmästaren var rätt radikal och säkert bröt han mot företrädarnas traditioner. Kanske fick han femtio år senare omdömet att vara konservativ. I själva verket behöll han under hela sitt långa liv sin ungdoms åsikter och betraktelsesätt. Det var tiden, icke han, som förändrades. Han har själv om sina ungdomsår i Landskrona berättat, hur han snart märkte, att hans tal och debattinlägg voro väl lundensiska och att han därigenom lätt kom att stöta sig med personer av andra åsikter. Han dämpade därför medvetet ner sina uttryck, men som den stridbara, kvicktänkta och entusiastiska person, som han var, kunde det dock hända, att stridens vågor gingo ganska höga.

Hans idéer och intressen voro mångfaldiga och skiftande och i många sammanhang stack hans högresta gestalt upp över mängden. Hans stora optimism när det gällde nya uopslag svek honom icke heller, när dessa uppslag inte alltid höllo vad de lovat. Hans många affärer förde honom på talrika resor, den längsta en sångarfärd till Amerika. Men den fasta punkt, till vilken han återvände var hemmet vid Strandvägen.

Där mottogs han av sin kära hustru, som med road och öm blick mottog de gåvor eller föremål för hemmets prydande, som han städse brukade medföra och som voro lika skiftande som resornas ändamål. Där uppväxte en talrik barnskara, sex söner och fyra döttrar, härdade av de friska vindarna från Sundet och av den långa skolvägen, och uppfostrades utan klemighet. I den stora familjekretsen höllos livliga diskussioner i skilda ämnen, och det kunde hända att familjefadern sedan under sena kvällsstunder med sin snabba penna sammanfattade resultatet till artiklar för tidningar och tidskrifter.

Även den lyckligaste man undgår ej att drabbas av sorger och bedrövelser. En länk i barnakedjan skulle brista. Anders, den yngste, fick en sjukdom som han ej kunde övervinna, och gick bort i unga år. För August Munck och hans maka var sorgen tung att bära.

Och han skulle till sist få uppleva sin makas bortgång.

Han överlevde henne i fem år med obrutna kropps- och själskrafter. Han hade, trots sin höga ålder, många nya tankar och idéer. Man såg honom rak på sin höga cykel färdas in till staden, han tog i somras som vanligt simborgarmärket och han arbetade i sin trädgård, beskar träden och krattade löv. Han reste till Stockholm för att övervara sammanträdet av 1868 års män. Få dagar därefter inträffade hans frånfälle den 4 december 1955.

Det var Borgmästaren August Munck af Rosenschöld som först väckte förslaget att St. Knuts Gille i Landskrona skulle återupplivas. Detta skedde redan i början av 1930-talet, ehuru planerna ej fullbordades förrän 1944. Under 12 år var han Gillets högt betrodde, aktade och vördade Ålderman. Han nedlade härvid mycken möda, särskilt på de minnesord han vid högtidssammankomsterna uppläste över bortgångna gillesbröder och gillessystrar, och han utformade dessa minnesord med inlevelse och förståelse. Gillet kommer alltid att med vördnad och aktning hylla hans minne.